

El llenguatge

Abreviatures

19/XI/1977

No es pot pas dir que sobre abreviatures no hi ha res escrit, però potser sí que podríem afirmar que no hi ha res prescrit. I, és clar, usem el verb prescriure en el sentit de «manar» o «ordenar». Tal com s'esdevé, per tant, amb altres aspectes de l'escriptura, els més convencionals de tots, cadascú pot aplicar el seu propi criteri pel que fa a l'ús de les abreviatures, encara que sempre és bo de recordar que tot criteri adoptat exigeix, si més no, que hom hi sigui conseqüent.

Amb tot, no ens sabem estar de declarar que som enemics decidits de les abreviatures en els textos destinats al públic, si no hi ha cap causa que les justifiqui. I l'única causa que creiem que les pot justificar és l'economia de l'espai. Així, en aquesta mateixa secció, algun cop hi recorrem, induïts per l'extensió excessiva dels nostre treball, que ultrapassa els límits convinguts. També és lògic i normal que a les voluminoses obres d'investigació i d'erudició, atapeïdes de text i de referències, hom recorri a totes les abreviatures convingudes d'aquells mots terminològics que es repeteixen profusament al llarg del text. Però en altres escrits més breus, especialment anuncis, rètols, cartells, programes, prospectes, etc., en què no manca l'espai i en què el text es veu curosament distribuït per la mà experta d'un grafista, la presència de certes abreviatures, romanalla de l'antiga burocràcia anterior a la mecanització, que procurava estalviar, més que no pas l'espai, el temps i l'esforç manual, produeix una sensació d'anacronisme i evidencia un trist esperit de rutina per part del responsable d'aquella composició. Creiem inadmissible, per exemple, que en un rètol indicador consti una inscripció com «S. Feliu de Guixols».

D'altra banda, cal tenir en compte les confusions i les interpretacions errònies. «Sta.» vol dir «santa» o «senyoreta»? «Dr.» significa «director» o «doctor»? «Mr.», «monsieur» o «mister»? No fa gaire va aparèixer un anunci en què el mot vostè era abreviat en «Vè». En una primera lectura, és clar, tothom hi llegia «cinquè». I l'abreviatura «Barña», en què el diacrític indica la supressió de dues síl·labes, és llegit per molta, «Barnya»!

Albert Jané